

ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Αθήνα, 09-02-2012

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/120-1/09-02-2012

Α Π Ο Φ Α Σ Η 21 /2012

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος στην έδρα της την 7-2-2012 και ώρα 10:00 μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν οι Γεώργιος Μπατζαλέξης, Αναπληρωτής Πρόεδρος, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Πέτρος Τσαντίλας, ως εισηγητής, Γρηγόριος Λαζαράκος και Χαράλαμπος Ανθόπουλος σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Αναστασίου Πράσσου, Αναστασίου-Ιωάννη Μεταξά και Δημητρίου Μπριόλα, αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν ο Φίλιππος Μίτλεττον, νομικός ελεγκτής - δικηγόρος, ως βοηθός εισηγητής και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του τμήματος διοικητικών και οικονομικών υποθέσεων, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Με την από 5-1-2012 (αρ. πρωτ. Αρχής Γ/ΕΙΣ/120/9-1-2012) αίτησή του ο Α ζητεί να

εκδώσει άδεια η Αρχή στον ψυχίατρο Β να χορηγήσει στον αιτούντα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα υγείας της κόρης του Γ και ειδικότερα να του χορηγήσει ιατρική γνωμάτευση από την οποία να προκύπτει η ψυχιατρική εξέταση της Γ και το σχετικό πόρισμα (ψυχολογική-ψυχιατρική εκτίμηση). Τα στοιχεία αυτά ο αιτών προτίθεται να τα προσκομίσει ενώπιον δικαστηρίων και ειδικότερα (α) στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών ενώπιον του οποίου συζητείται την 30-3-2012 αίτηση του ίδιου και της συζύγου του, Δ για θέση σε δικαστική συμπαράσταση της κόρης τους Γ βάσει των άρθρων 1666 επ. ΑΚ και (β) στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών ενώπιον του οποίου συζητείται την 23-4-2012 αγωγή του αιτούντος και της συζύγου του για ακύρωση του γάμου της κόρης τους, βάσει του άρθρου 131 παρ. 1 ΑΚ, καθόσον, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του αιτούντος, η κόρη του τέλεσε τον γάμο ενώ δεν είχε συνείδηση των πράξεών της, γιατί βρισκόταν και συνεχίζει να βρίσκεται σε διανοητική και ψυχική διαταραχή που περιορίζει αποφασιστικά τη λειτουργία της βούλησής της.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των στοιχείων του φακέλου, αφού άκουσε τον εισηγητή και τον βοηθό εισηγητή, ο τελευταίος στη συνέχεια αποχώρησε και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, το άρθρο 2 στοιχ. β' του ν.2472/1997 ορίζει ότι για τους σκοπούς του νόμου αυτού νοούνται ως «ευαίσθητα δεδομένα», τα δεδομένα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στην υγεία.

2. Επειδή, το άρθρο 4 παρ.1 του ν.2472/1997 ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: *«Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει: α) Να συλλέγονται κατά τρόπο θεμιτό και νόμιμο για καθορισμένους, σαφείς και νόμιμους σκοπούς και να υφίστανται θεμιτή και νόμιμη επεξεργασία ενόψει των σκοπών αυτών. β) Να είναι συναφή, πρόσφορα, και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει των σκοπών της επεξεργασίας (...)*».

3. Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 5 και 7 του ν. 2472/1997 προκύπτει ότι η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία απλών και ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, καταρχήν, εφόσον το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεσή του. Ωστόσο, η συλλογή και κάθε περαιτέρω επεξεργασία τόσο των απλών όσο και των ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου τους, στις περιπτώσεις που περιοριστικά προβλέπει ο νόμος. Ειδικότερα, επιτρέπεται, για τα μεν απλά δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 5 παρ. 2 στοιχ. (ε') και για τα ευαίσθητα δεδομένα, ιδίως, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 7 παρ. 2 στοιχ. (γ') του ν. 2472/1997. Ειδικότερα επιτρέπεται, στην πρώτη περίπτωση όταν *“η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών”*., στην δε δεύτερη, που περιλαμβάνει και τα δεδομένα που αφορούν την υγεία, όταν *“η επεξεργασία αφορά δεδομένα που δημοσιοποιεί το ίδιο το υποκείμενο ή είναι αναγκαία για την αναγνώριση, άσκηση ή υπεράσπιση δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου ή πειθαρχικού οργάνου”*.

4. Επειδή, το άρθρο 14 του ν. 3418/2005 (Κώδικας Ιατρικής Δεοντολογίας) ορίζει, μεταξύ άλλων, ότι: *«1. Ο ιατρός υποχρεούται να τηρεί ιατρικό αρχείο, σε ηλεκτρονική ή μη μορφή, το οποίο περιέχει δεδομένα που συνδέονται αρρήκτως ή αιτιωδώς με την ασθένεια ή την υγεία των ασθενών του. Για την τήρηση του αρχείου αυτού και την επεξεργασία των δεδομένων του εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2472/1997(ΦΕΚ 50 Α'). (...) 4. Η υποχρέωση διατήρησης των ιατρικών αρχείων ισχύει: α) στα ιδιωτικά ιατρεία και τις λοιπές μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του ιδιωτικού τομέα, για μία δεκαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, για μία εικοσαετία από την τελευταία επίσκεψη του ασθενή. (...) 9. Δεν επιτρέπεται σε τρίτο η πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία ασθενή. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η πρόσβαση: α) στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους αυτεπάγγελτα ή μετά από αίτηση τρίτου που επικαλείται έννομο συμφέρον και σύμφωνα με τις νόμιμες διαδικασίες (...)*». Επειδή,

εξάλλου, το άρθρο 5 του ίδιου νόμου ορίζει ότι: «1. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις, καθώς και οι ιατρικές συνταγές που εκδίδονται κατά τους νόμιμους τύπους, έχουν το ίδιο κύρος και την ίδια νομική ισχύ ως προς τις νόμιμες χρήσεις και ενώπιον όλων των αρχών και υπηρεσιών, ανεξάρτητα από το αν εκδίδονται από ιατρούς που υπηρετούν σε Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. ή ιδιώτες ιατρούς (...) 3. Τα ιατρικά πιστοποιητικά και οι ιατρικές γνωματεύσεις εκδίδονται μετά από προηγούμενη γραπτή ή προφορική αίτηση του προσώπου στο οποίο αφορούν ή, κατ' εξαίρεση, τρίτου προσώπου που έχει έννομο συμφέρον και το αποδεικνύει, καθώς και όταν αυτό ρητά προβλέπεται στο νόμο (...) ». Επειδή, περαιτέρω, το άρθρο 13 ορίζει, μεταξύ άλλων: «3. Η άρση ιατρικού απορρήτου επιτρέπεται όταν: (...) β) Ο ιατρός αποβλέπει στη διαφύλαξη έννομου ή άλλου δικαιολογημένου, ουσιώδους δημοσίου συμφέροντος ή συμφέροντος του ίδιου του ιατρού ή κάποιου άλλου, το οποίο δεν μπορεί να διαφυλαχθεί διαφορετικά (...). 4. Η υποχρέωση τήρησης ιατρικού απορρήτου αίρεται, εάν συναινεί σε αυτό εκείνος στον οποίο αφορά, εκτός εάν η σχετική δήλωσή του δεν είναι έγκυρη, όπως στην περίπτωση, που αυτή είναι προϊόν πλάνης, απάτης, απειλής, σωματικής ή ψυχολογικής βίας, ή εάν η άρση του απορρήτου συνιστά προσβολή της ανθρώπινης αξιοπρέπειας (...) ». Οι διατάξεις αυτές, που δεν καθιερώνουν απόλυτη προστασία του ιατρικού απορρήτου, επιφυλάσσουν, καθόσον αφορά την επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, την εφαρμογή των διατάξεων του ν. 2472/1997.

5. Επειδή με τις διατάξεις αυτές καθιερώνονται ως θεμελιώδεις προϋποθέσεις για τη νομιμότητα κάθε επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και για τη νομιμότητα της σύστασης και λειτουργίας κάθε αρχείου, οι αρχές του σκοπού της επεξεργασίας και της αναλογικότητας των δεδομένων σε σχέση πάντα με το σκοπό επεξεργασίας. Συνεπώς, κάθε επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, που γίνεται πέραν του επιδιωκόμενου σκοπού η οποία δεν είναι πρόσφορη και αναγκαία για την επίτευξή του, δεν είναι νόμιμη. Επιπλέον, τόσο για τα απλά όσο και για τα ευαίσθητα δεδομένα πρέπει ο σκοπός επεξεργασίας να είναι νόμιμος, σαφής και καθορισμένος, και τα δεδομένα να μην υπερβαίνουν το σκοπό της επεξεργασίας.

6. Επειδή, το άρθρο 11 παρ. 3 του ν. 2472/1997 ορίζει ότι: «Εάν δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα ανακοινώνονται σε τρίτους, το υποκείμενο ενημερώνεται για την

ανακοίνωση πριν από αυτούς».

7. Επειδή, στην κρινόμενη υπόθεση ο αιτών Α ζητεί να εκδώσει άδεια η Αρχή στον ψυχίατρο Β να χορηγήσει στον αιτούντα ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα υγείας της κόρης του Γ και ειδικότερα να του χορηγήσει ιατρική γνωμάτευση από την οποία να προκύπτει η ψυχιατρική εξέταση της Γ και το σχετικό πόρισμα (ψυχολογική-ψυχιατρική εκτίμηση). Τα στοιχεία αυτά ο αιτών προτίθεται να τα προσκομίσει στα δικαστήρια, και ειδικότερα (α) στο Μονομελές Πρωτοδικείο Αθηνών ενώπιον του οποίου συζητείται την 30-3-2012 αίτηση του ιδίου και της συζύγου του, Δ για θέση σε δικαστική συμπαράσταση της κόρης τους Γ βάσει των άρθρων 1666 επ. ΑΚ και (β) στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών ενώπιον του οποίου συζητείται την 23-4-2012 αγωγή του αιτούντος και της συζύγου του για ακύρωση του γάμου της κόρης τους, βάσει του άρθρου 131 παρ. 1 ΑΚ, καθόσον, σύμφωνα με τους ισχυρισμούς του αιτούντος, η κόρη του τέλεσε τον γάμο ενώ δεν είχε συνείδηση των πράξεών της, γιατί βρισκόταν και συνεχίζει να βρίσκεται σε διανοητική και ψυχική διαταραχή που περιορίζει αποφασιστικά τη λειτουργία της βούλησής της.

8. Επειδή ο πιο πάνω σκοπός είναι νόμιμος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 7 παρ. 2 στοιχ. γ' του ν. 2472/1997 και η χορήγηση της πιο πάνω γνωμάτευσης είναι συναφής, πρόσφορη και αναγκαία για τον επιδιωκόμενο σκοπό της υπεράσπισης δικαιώματος ενώπιον δικαστηρίου.

9. Επειδή ο ψυχίατρος Β, ως υπεύθυνος επεξεργασίας, οφείλει να ενημερώσει προηγουμένως την Γ, ως υποκείμενο των δεδομένων, ότι θα χορηγήσει ευαίσθητα προσωπικά της δεδομένα στον Α, προκειμένου να τα χρησιμοποιήσει για υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίου.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή παρέχει άδεια στον ψυχίατρο Β, ως υπεύθυνο επεξεργασίας, να χορηγήσει στον Α ιατρική γνωμάτευση από την οποία να προκύπτει η ψυχιατρική εξέταση της Γ και το σχετικό πόρισμα (ψυχολογική-ψυχιατρική εκτίμηση), προκειμένου αυτός να τη

χρησιμοποιήσει για υπεράσπιση των δικαιωμάτων του ενώπιον δικαστηρίων, αφού προηγουμένως το νοσοκομείο ενημερώσει την Γ.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παραγεωργοπούλου